

Vuosikertomus
2013-14

Lahden Rudolf Steiner -koulu

Sisällysluettelo

<i>Yhteinen kasvatustehtävämme . . .</i>	<i>1</i>
<i>Vibdoinkin päiväkotiin . . .</i>	<i>3</i>
<i>Saapuu taloon kultaiseen aamuisella varhaisella . . .</i>	<i>5</i>
<i>Terveiset iltapäiväkerho Pibljajasta . . .</i>	<i>6</i>
<i>Uudet opettajamme . . .</i>	<i>8</i>
<i>Elämälähtöinen koulu . . .</i>	<i>9</i>
<i>Ensimmäinen kouluvuosi takana . . .</i>	<i>12</i>
<i>Ystävyyttä 2.luokassa . . .</i>	<i>15</i>
<i>Kouluarkea 3. luokassa . . .</i>	<i>16</i>
<i>Kalevala näytelmä . . .</i>	<i>19</i>
<i>Kouluvuosi 5.luokassa . . .</i>	<i>20</i>
<i>Seikkailua Kolilla . . .</i>	<i>21</i>
<i>Anne Frank – näytelmäprojekti tarjoaa haasteita ja onnistumisia . . .</i>	<i>24</i>
<i>Kouluuokaa maistuvaa . . .</i>	<i>26</i>
<i>Vaubtia Virroilla . . .</i>	<i>28</i>
<i>Avoimet ovet 25.1.2014 . . .</i>	<i>29</i>
<i>Lukio antaa mieltä jatko-opintoja . . .</i>	<i>30</i>
<i>Pienessä lukiassa on puolensa . . .</i>	<i>30</i>
<i>Päätöluokan kobokobtia . . .</i>	<i>32</i>
<i>Veteraanipäivä 27.4.2014 . . .</i>	<i>34</i>
<i>Lauantaikirpputorit . . .</i>	<i>35</i>
<i>Kestävän kehityksen viikko . . .</i>	<i>36</i>
<i>Luonnollisesti Lahdesta – 30 vuotta sitten se siivous alkoi! . . .</i>	<i>37</i>
<i>Koulun elämää kuvina . . .</i>	<i>38</i>
<i>10 vuotta sitten koulusta lähteneet . . .</i>	<i>40</i>
<i>Henkilökunta . . .</i>	<i>44</i>
<i>Lukuvuoden 2014– 2015 työ- ja loma-ajat . . .</i>	<i>46</i>

Yhteinen kasvatustehtävämme

KODIN JA KOULUN YHTEISTYÖ

- Opetussuunnitelmaan sisältyvä
  - Avoimet ovet
  - Vanhempainillat
  - Keskusteluillat
    - Kirppis
  - Työpiiri: - myyjäiset
- lasten juhla
  - Asiantuntijarekisteri
  - Johtokuntakummi

Suomalaisen koululaitoksen eräs leimallinen piirre on yhteisen kasvatusvastuun painottaminen, ja opetussuunnitelmissa puhutaankin toistuvasti kodin ja koulun välisestä yhteistyöstä, ”ko-kosta”. Steinerkoulussa työskentelevät sekä ”steinerlapset ja -vanhemmat” saavat usein kuulla oletuksen, että tätä yhteistyötä vaalitaan tarkoin koulumuodossamme. Ja näin onkin! Kouluvuoden aikana hämmöttävät valot harva se ilta jossakin luokassa vanhempainillan merkinä. Niin ikään myyjäisissä, kirppiksissä ja erilaisissa retkissä oppilaiden perheet ja koulun henkilökunta kohtaavat usean kerran vuodessa.

Tänä vuonna tavallisten iltojen lisäksi luokat järjestivät ohjelmallisia vanhempainiltoja, joissa oppilaat vanhempineen touhusivat yhdessä: esimerkiksi 3. luokalla rummuteltiin, 2.luokalla sirkustelttiin ja 4.luokalla tunnelmoitiin kalevalalaisittain.

Kuluneena kouluvuotena järjestettiin kaksi laajempaakin vanhempainiltaa, joihin oli kutsuttu useamman luokan vanhempia ja kaikki opettajat. Syksyllä luokkien 1-5 illassa keskusteltiin yhdessä koulun uskonnonopetuksesta sekä kalenterivuoden juhlista ja niiden luonteesta. Uskonnon, koulun ja kulttuurin yhteensovittamisen tematiikkaa pohjusti pastori Tuula Huhtala-Salmisto, minkä jälkeen keskusteltiin yhdessä aiheesta. Vilkas keskustelu ja moninaiset näkemykset osoittivat aiheen tärkeyden. Koulun tehtävä on tarjota opetussuunnitelman mukaista opetusta, ja koska kouluvuoden juhlat ja tapahtumat ovat steinerkoulussa korostetun liittyneitä kulttuuriperinteeseen, myös kulttuuriperintömme uskonnolliset piirteet ovat näkyvillä Suvivirren laulamista laajemmin.

Kevään yhteisessä vanhempainillassa luokkien 5-9 vanhemmat ja koulun kaikki opettajat pohdiskelivat puolestaan lapsen jaksamista. Illan aihe tuli vanhemman aloitteesta. Hyvähenkisessä illassa käytiin läpi kouluterveyskyselyn tulokset, jotka kertoivat nykyisen 9. ja 10.luokan käsityksistä omasta terveydentilastaan ja siihen liittyvistä tekijöistä. Yleiskuva koulumme oppilaiden terveydestä on hyvä kuntatasollakin verrattuna: kiusaaminen on vähäistä, ilmapiiri luokissa on hyvä, päihteitä ei juurikaan käytetä. Lapset vastasivat myös viettävänsä paljon aikaa perheen kanssa. Kohennettavaa on oppilaiden mielestä esimerkiksi vaikuttamismahdollisuuksissa, koulun valaistuksessa ja koulun kuormittavuudessa. Pienryhmissä vaihdettiin ajatuksia siitä, kuinka tavallista arkea voisi helpottaa ja yhteistyötä koulun ja kodin välillä elävöittää entisestään.

Tulevana vuonna useamman luokan yhteinen vanhempainilta tulee käsittelemään lukioasioita, jotka ovat voimakkaan muutoksen pyörteissä valtakunnallisestikin. Toivottavasti mahdollisimman moni huoltaja saapuu paikalle tarjoamaan näkökulmia keskusteluun.

Kodin ja koulun viestien yhdeksi kanavaksi on nimetty johtokuntakummit. Jokaisella luokalla on johtokunnan jäsen (vanhempi tai opettaja) kummina, ja hänelle voi esittää kysymyksiä ja kannanottoja vanhempainillassa tai vaikkapa sähköpostilla. Kummi välittää vanhempien viestiä johtokunnalle ja päinvastoin.

Uudessa opetussuunnitelmassa tullaan yhä enemmän painottamaan luokkahuonetyöskentelyn ulkopuolisia, uudenlaisia oppimisympäristöjä. Tähän suuntaukseen koulumme on ottanut jo ennenkin monenlaisia kosketuksia: huoltajien osaamista on

hyödynnetty monin tavoin. Tänä vuonna tätä osaamista on alettu kartoittaa jäsennellysti, ja koulu on kerännyt asiantuntijarekisteriä, josta voimme poimia asiantuntijan vaikkapa tunneille, painelikeskusteluihin tai yritysvierailun toteutumiseksi. Rekisteriin on ilmoittautunut jo hyvä joukko asiantuntijoita, ja siihen saa jatkossakin ilmoittautua. Oppilaiden ja asiantuntijoiden aidossa kohtaamisessa opitaan mitä parhaiten, kuinka koulussa opittuja tietoja ja taitoja tarvitaan koulun ulkopuolisessa elämässä.

Kodin ja koulun perinteisempää yhteistyötä steinerkoulussa ovat jatkaneet kirpputori- ja myyjäis toiminta. Pienikin panos – pullataikinan pyöräyttäminen tai kirppislaatikoiden nostelu – on ollut arvokasta ja edistänyt yhteisiä päämääriä. Työpiirin rahoilla on tänä vuonna hankittu uuni savitöiden polttoon ja piha-alueita on kunnostettu. Pääosa kirppis- ja myyjäisrahoista käytetään kuitenkin luokkien omiin retkiin ja toimintoihin.

Jokainen voi etsiä oman osallistumistyyliinsä ja –ajankohtansa, kun osallistuu arvokkaaseen lasten kasvatukseen kodin ja koulun yhteistyössä. Otetaan tulevinakin, hienoina vuosina yhteiseksi teemaksemme ”meidän koulu, meidän lapset”.

Susanna Lindman, Andrea Krohn

Vihdoinkin päiväkotiin

Olen itse aloittanut steinerpäiväkodissa ja siirtynyt sieltä steinerkouluun. Siskoni ja serkkuni ovat steinerpäiväkodilla opettajina ja äitiniikin koulun puolella. Ei siis tarvinnut miettiä vaihtoehtoja, kun esikoisemme syntyi. Hänet ilmoitettiin heti steinerpäiväkotiin. Omat muistoni sieltä ovat lämpimiä. Muistan auringonkukan siemenet, joita saimme käyttää leikeissä ja majat, ...ai niin ihanat majat. Vaikka tarkkoja muistoja ei paljon ole, tulee päiväkodilla aina kotoisa ja ihana olo. On kuin palaisi kotiin. Vaikka meillä on kotona ollut tuttuja majapuita ja silkkejä, niin silti odotin sitä hetkeä, kun saisin viedä oman lapseni keltaisen talon suojiin majoja rakentamaan. Opettajistakin suurin osa on edelleen samoja kuin silloin 28-vuotta sitten!

Eelis oli alle vuoden ikäinen, kun palasin työelämään. Ensimmäiset 3 vuotta Eelis oli hoidossa isoäidillään. Päiväkodin aloituksen aika oli kuitenkin kovin jännittävää meille molemmille, koska ujo ja herkkä Eelis oli aina ollut kotihoidossa. Eeliksien parhaita kavereita ovat edelleen molemmat isoäidit ja hän viihtyy mieluiten aikuisten seurassa. Eelistä mietitytti ja äitiä vieläkin enemmän, että kuinka

Eelis sopeutuu muihin lapsiin. Kaikki on mennyt yllättävän hienosti. Alkuun vietin aamut päiväkodilla ja iltaisin Eelis purki tunteitaan, koska ei niitä helposti vieraille näytä. Syksyn ajan Eelis totuteli yläkerran Tontunkoloon ja sai pian ystävän eräästä eskarilaisesta. Syksyn mittaan kaveriporukka muuttui. Ystäviksi tuli samanikäisiä poikia ja välillä työtökin pääsevät leikkeihin mukaan. Oli mukava kuulla Kaijalta, että Eeliksien leikit ovat saaneet pojat lumoihinsa. Aamulla rakennetaan tuoleista autoja ja päivällä sitten jatketaan majaleikkejä. Jopa eskarit ovat tulleet pienempien leikkeihin mukaan, vaikka eivät muuten aina enää leikkikään. Mielikuvistusta leikeistä ei puutu ja se onkin mielestäni parasta päiväkodissa. Kotona Eelis rakentaa mielellään kaiket päivät legoilla, vaikka myös majan rakennus on kotona osa arkea. Päiväkodissa ei kuitenkaan ole legoja. Ja tuntuukin siltä, että Eelis rentoutuu, kun saa käyttää mielikuvitustaan majojen ja autojen rakentamisessa tuoleista ja huiveista. Alkuun ujo ja toisia pääsääntöisesti sivusta seuraileva lapsi on nyt niin hyvin kotiutunut ryhmään, että toimii usein insinööriä majarakennuksessa, pitää kuria kavereille ("Kaijahan sanoi että, niin

ei saa tehdä” kuuluu usein leikin lomassa) ja on oma itsensä ilman jännitystä. Tuntui hienolta, kun helmikuussa Eelis vihdoon sunnuntai-iltana sanoi, että hänellä on ikävä kavereitaan päiväkodissa. Nyt suuri huoli on kesäloma, kun kavereita ei näekään pitkään aikaan. Mietitään voisiko heitä tavata sitten ilman päiväkotia, jottei ikävä liian suureksi kasvaisi. Se olikin asia mitä eniten toivoin. Että Eelis saisi ikäisiään ystäviä joiden kanssa oikeasti viihtyisi.

Päiväkodilla sekä aikuinen, että lapsi tuntevat olevansa osa keltaisen talon perhettä. Vanhemmat huoltavat yhdessä kiinteistöä ja pitävät talkoita, kun taas lapset tuntevat olonsa turvalliseksi ryhmässä, joissa vaihtuvuus on pientä ja lapsi kohdataan omana itsenään. Se juuri on mielestäni tärkeää, että lapseni saa olla oma itsensä. Mielenkiinnolla odotan sitä hetkeä, kun toinen poikamme pääsee päiväkodin ihmeelliseen maailmaan ja kuinka hän sen kokee.

Paula Talikka

Saapuu taloon kultaiseen aamusella varhaisella

Saapuu taloon kultaiseen aamusella varhaisella, hissukoita, mussukoita, veitikoita, nassikoita, äitin muruja, isin kainaloisia, reippahia, vintiöitä, rassukoita, reppanoita, jässiköitä, vässyköitä ihan kaikenlaisia pieniä nyssyköitä, jotkut vielä jatkaa unisina öitä.

Halataan ja pussataan, vilkutetaan ja kilkutetaan, toisia kainalossa raahataan, jotkut hyppii sisään innoissaan, on itkua ja maurua, on tarinaa ja naurua, niin paljon kerrottavaa, juuri siitä retkestä, kun äitin pitäis olla jo, lennossa tästä hetkestä.

Jäävät taloon kultaiseen lopulta mukisematta, toiset itkua vielä tihrustaen, useimmiten kuitenkin, kavereista riemuiten. Kiittää äidit, isät menojaan, jää lapset taloon kultaiseen, kuin mummolaan, rakkaaseen.

Ehkäpä jo aamullakin aromeista aavistit, mitä tänään syödään.

Mutta, jos saavut taloon puolilta päivin ja onnekkään eskarisi jo puokkina haet, tulvii ovelta vielä ruoan tuoksut, ja reippaat pikkuapurit korit keittiöön on jo juussut.

Syksyn pimeimpään aikaan, täytyy piha lyhdyistä ja saapuu joukko kutsusta, kohti

metsää vie, tämän hartaan kulkueen tie. Hiljaa lyhtyjen valossa kerääntyy pienet ja isot yhteen suureen piiriin. Laulaa metsän sylissä lauluja valosta ja niin voitamme sen, pimeyden, hymy huulilla palaamme talon kultaisen pihaan. Siellä odottaa meitä lämpöiset pullat, talon oman keittiön uunista tulleet.

Kun joulutulla jolkottaa, täytyy paikat tontuista, niitä hiipi kaikkialla, jopa kultaisen talon katon alla. Lucia tuo taloon jouluspiraalin ja sieltä se haetaan, joulun valo sydämiin. Joulujuhla vanhemmat mykistää, raikaa laulut ja runot, kirkkaat äänet, äidin silmät vetistää.

Täytyy talo ahertajista, nikkareista, maalareista, sutijoista, koukun ruuvaajista, kahvan laittajasta, puuhareista ja hengareista, aina lasten lomaillessa. Onhan talo meidän oma ja haluamme, että se on aina terve ja soma.

Parhainta on väki talon, rakkaus lapsiin tekee työstä jalon. Kokeneimmat heistä, jo ennen lapsiamme, myös huolta pitäneet on meistä. Tulee ystäviä kaikista meistä ja kun toivotamme uudet taloon, toivomme myös samaa heistä.

Piirrustukset, maalaukset, enkelit ja lyhdyt, paras, että heti tiedät mihin nyt ryhdyt. Pari kertaa vuodessa saa kotiin aimo pumaskan, näkyy joka kansiossa taitelijan luonne, täytyy päättää mitä säästää muuten täytyy yks jos toinenkin huone.

Kevätjuhla.

Maltas hetki...tää on kaikkein haikein hetki. Jotain päättyy joka kevät, jatkaa matkaa pienet nenät.

Suvivirrelle kiitos, kun ratkeaa itkunpidätyksen liitos.

Ihanaa lapset, että kasvatte, ihanaa, että kehitytte, kiitos, että olitte hetken pieniä, kiitos, että sain kanssanne vierä, oli matka vaan niin täynnä vauhtia, ehdinkö ollenkaan nauttia.

Kiitos Kultaisen Talon olen säilyttänyt kasvatuksen palon. Jostain voi aina tinkiä, mut näin turvallista et löydä toista, ihmisyyden rinkiä.

8 vuotta kanssanne, niin nopeasti vuodet vaihtuu, vaan tämä haikeus tuskin heti haihtuu. Kiitos ystävydestä, kiitos huolenpidosta, kiitos kaikesta <3

Una Floor, Jerryyn, Lucan ja Martin äiti

Terveiset iltapäiväkerho Pihlajasta

Vauhdikas ja tapahtumarikas vuosi on koettu iltsissä kahden ohjaajan, kolmenkymmenen lapsen sekä usean opiskelijan kesken. Iltapäiväkerho toimii hyvin lapsiläh- töisesti ja on kovin kodinomainen. Ulkoilemme paljon upeassa pihassamme, missä lasten luovuus ja kekseliäisyys häkellyttää ja ihastuttaa katsojaa. Erilaiset pihapelit ovat suosittuja. Myöskin toisinaan ohjatun toiminnan leikit ovat osana arkea ilman ohjaustakin. Askartelu on vilkasta, olemme tehneet esim. ompelutöitä ja huovuttaneet. Kausiluonteiset askartelut sekä lasten omat ideat pahvista tai mitä ikinä he keksivätkään tehdä, ovat tärkeässä roolissa. Jokapäiväinen elämämme pitää sisällään monenlaisia tunteita sekä tekoja. Olemme jo melko taitavia haasteiden ratkojia. On ollut ilo olla läsnä tämänvuotisessa seikkailussa!

Teija Braun

Uudet opettajamme

Suvi Mikkonen

Vuosi sitten keväällä elin jännittävää aikaa. Valmistuminen Snellman-korkeakoulusta tarkoitti yhden ajan päättymistä ja uuden alkua. Ja mitä se uusi olisi? Haaveena minulla oli jo pitkän aikaa ollut oma luokka ja elämä maaseudulla. Sitten alkoikin myllerrys, kuin hyppy taikurin hattuun, josta ulos astuessa olivat haaveet toteutuneet - oma koti kauniin maaseudun rauhassa, pienet ekaluokkalaiset, jotka astelivat luokseni sateenkaarikäytävän alta ja ekstrabonuksena vielä iloinen

lapinkoirapentu. Näissä on riittänyt hämmästeltyä, uudella polulla kun kaikki asiat tulevat eteen ensimmäistä kertaa. Vuodessa on tapahtunut paljon ja kuinka paljon kaikkea onkaan vielä edessä!

Juha Eskelinen

Olen koulumme uusi matematiikan opettaja. Perheeseeni kuuluvat lisäksi vaimo Leena ja kaksi pientä lasta. Työskentelin opettajan urani 3,5 ensimmäistä vuotta Helsingin Rudolf Steiner –koulussa. Viime keväänä aloimme vaimoni kanssa suunnitella muuttoa ”väljemmille vesille”, lähemmäksi lapsuuden kotejamme ja jonnekin luonnonkauniiseen paikkaan. Helsingistä saatujen hyvien kokemusten myötä työpaikka steinerkoulussa oli ensisijainen tavoitteeni ja se toteutui. Työpaikan avautuminen täältä Lahden steinerkoulusta toi meidät meille lähes täysin tuntemattomalle seudulle. Aikaisemmat tietoni Lahden seudulta rajoittuivat lähinnä Pelicansiin, Janne Ahoseen ja dopingskandaaliin.

Lahden Rudolf Steiner –koulu on tuntunut oikein mukavalta työpaikalta. Rakennus miellyttää minua, samoin pieni ja yh-

teisöllinen työympäristö. Oppilaista on myös suotavaa tykätä, opettaja kun olen. Ja olenkin tykännyt, ihan vilpittömästi. Opettajalla on etuoikeus tavata työssään paljon erilaisia ihmisiä. Opettajan työlle luonteenomainen kiireen ja keskeneräisyyden tuntu ovat sitten siellä kolikon kääntöpuolella. Tosin meidän pienellä koulullamme on etunsa tässä suhteessa.

Luonnonkauneuttakin olemme löytäneet yllin kyllin asuinympäristöstämme Hollolasta. Lenkkipolut Tiilijärvien ympäristössä ovat todella upeat. Kokonaistyytyväisyytemme eloon ja oloon täällä on ensimmäisen lukuvuoden aikana kivunnut mukavasti plussan puolelle, joten tulette näkemään minut täällä vielä pitkään, luulen.

Ratkaisuna elämälähtöinen ja aktiivinen pedagogiikka

Pyrin uudessa Aktivoi oppilaasi -kirjassani berätteleviin ja perusteltuihin näkökulmiin. Erityinen tavoitteeni on ollut rakentaa käytännönläbeistä kuvaa sekä oppilaiden että opettajien kannalta mielekkästä koulusta. Siksi kirjassa on paljon käyttövalmiita opetusesimerkkejä, oppimisympäristöjä, menetelmiä ja työtapoja, joiden avulla kouluun voi tuoda enemmän elämälähtöistä yhdessä tekemistä ja aktivoivaa oppimista. Toisaalta steinerpedagogina olen sisäistänyt ajatuksen opettajasta luovana opetustaiteilijana. Tässä mielestä olisi toki parasta, jos jokainen keksisi itse omat esimerkinsä.

Mikä on, kun koulu ei kiinnosta?

Koulun arki ja käytännöt ovat vallankumouksellisessa vaiheessa. Oppilaiden maailma on muuttunut niin paljon, ettei kouluakaan enää voi olla muuttumatta. Myös tiedon luonne on muuttunut. Koulu ja koulussa käsitellyt asiat eivät saisi olla muusta maailmasta irrallisia, vaan opetuksen pitäisi kytkeytyä luontevasti oppilaiden muuhun elämään. Neljän seinän sisällä paikoillaan istuminen ja oppikirjalähtöinen kuunteluun perustuva opiskelu olisikin korvattava elämälähtöisellä pedagogiikalla.

Koulua ei välttämättä vihata, mutta sen merkitys on yhä useammalle oppilaalle vähäinen. Oppimista tapahtuu paljon myös muualla, kuten netissä ja harrastuksissa. Koulussa on tylsää silloin kun siellä välitetään tietoa, jonka voi googata milloin tahansa. Istutaan pulpettien äärellä ja tehdään tehtäviä. Merkitystä on sen sijaan viisautta ja kokemuksellisuutta lähestyvällä tiedolla.

Opettaja voi vielä joitakin vuosia yrittää jatkaa kuten ennenkin, mutta erilaiset keskittymis- ja työrauhaongelmat yleistyvät. Oppilaiden oppimismotivaation laskiessa opettajakaan ei viihdy

työssään. Koulun pelastusrenkas on hyvinvoinnin ja mielenkiinnon kokemuksen vahvistamisessa.

Elämälähtöisyyttä on vahvistettava oppimisympäristöjä laajentamalla sekä vuorovaikutusta ja taidetta lisäämällä. Elämälähtöisyys tarkoittaa toiminnallisuuden ja vuorovaikutteisuuden lisäämistä. Koulun pitää olla ja se voi olla merkittävä sosiaalisen pääoman kasvattaja.

Vanhan koulun kuolema

Tiivistetysti voi sanoa, että koulu on nyt isossa tienhaarassa, jossa on vaihtoehtona kolme eri tietä. Tiet ovat kaikki erilaisia ja myös vievät eri päämääriin.

- Vanha oppiaine- ja oppikirjalähtöinen, pulpetin äärellä istumisen tie
- Uusi teknologinen, tietotekniikkaan ja verkkoympäristöihin painottuva tie
- Uusi elämä- ja lapsilähtöinen, aktiivinen tie

Ensimmäinen tie pitää kiinni vanhasta istumisesta ja tiedon omaksumista korostavasta koulusta. Se, onko oppikirja sitten paperisessa vai sähköisessä muodossa, ei vielä muuta tilannetta, jollei oppimisen tapa muutu. Todellista muutosta ei tällöin tapahdu. Silloin kyseessä on niin sanottu koulun hidas kuolema. Tässä kehityksessä koulu näyttää oppilaille yhä vähämerkityksisempänä paikkana, ja motivaatio- ja työrauhaongelmat lisääntyvät. Toinen tie on itsetarkoituksellinen ja liiallinen hurautaminen tieto- ja viestintäteknologian ja erilaisten verkkoympäristöjen käyttöön. Digitalisoitumisen aste nähdään edistyneisyyden mittarina. Välinearvosta on tullut itseisarvo.

Olen rakentanut Aktivoi oppilaasi -kirjassa kolmannen elämälähtöisen tien vaihtoehdon tai tulkinnasta riippuen vaihtoehdot, jossa elämälähtöistä ja tieto- ja viestintäteknologista tietä on yhdistetty. Aktivoi oppilaasi kirja syntyi steinerpedagogiikan pohjalta huomioiden myös nykyisen yhteiskunnan digitalisoitumisen. Kirja on eräänlainen lapsilähtöisen ja vaihtoehtopedagogisen ajattelun sekä nykyisen kasvatustieteellisen tutkimuksen vuoropuhelun hedelmä. Ajanmukaistetun koulun arkea tulee yhä vahvemmin läpäistä taiteen, leikin, draaman, luonnon, työn tekemisen, aidon yhdessä oppimisen, vuorovaikutuksen ja kohtaamisen. Koulun tehtävä ei ole eri oppiaineiden pinnallinen tietomäärien omaksuminen. On hyvä muistaa, että koulua ei käydä koulua varten, eikä edes vanhan sanonnan mukaisesti elämää varten. Koulun itsessään tulisi olla elämää.

● Oppimisympäristön laajentaminen motivoi

Eräs kirjassa esittämistäni aktivoivan opetuksen avaimista on oppimisympäristön laajentaminen luokkahuoneen ulkopuolelle. Kokemukset työharjoitteluista, opintoretkestä ja leirikouluista ovat olleet järjestään myönteisiä. Olen esimerkiksi vuosien ajan tehnyt yhdeksännen luokan kanssa syksyisin viikon mittaisen etenemisvaelluksen Lapissa. Kyseessä on oppiainerajat ylittävä liikuntaa, biologiaa, maantietoa, kotitaloutta, elämänhallintaa ja sosiaalisia taitoja integroiva elämälähtöinen oppimiskokonaisuus. Kokemukset ovat rikastavampia kuin tavanomainen Lapin-asioiden opiskelu painetusta tai digitaalisesta kirjasta luokkahuoneessa. Biologian ekologiaosuus tulee eläväksi: on eri asia nähdä ja kokea porot, sopulit, kuukkelit ja tunturit Lapin luonnossa. Samalla kun rakennetaan luontosuhdetta, saadaan

synnytettyä itsensä ylittämisen kokemuksia ja jokainen harjaantuu itsenäiseen ruoan valmistuksen maastossa.

Oppilaiden mielekkyyden kokemuksen, motivaation, oppimisen ja hyvinvoinnin kannalta on tärkeää, että koulussa yhä enemmän oikeasti tehdään oikeita asioita. Näin oppilaita myös innostetaan ja saatetaan aktiiviseen oppimisen tilaan. Myös dialoginen opetusmenetelmä on tarjonnut onnistumisia yläluokkien historian tunneilla. Hyvä kysymys aktivoi ja opettaa ajattelua. Myös teatterin ja draaman hyödyntäminen osallistaa oppilaita ja tuo vuorovaikutteisuutta ja kokemuksellisuutta oppimiseen.

Anna maailman tulla kouluun ja vie koulu maailmaan

Tulevaisuudessa koulu on yhä enemmän yhdessä tekemistä ja yhdessä oppimista. Opettajat opettavat yhdessä ja murtavat oppiainerajoja. Tämä sekä inspiroi opettajia että aktivoi oppilaiden ymmärrystä ja toimintaa. Arvioinnissa suositetaan oppilaan motivaatiota ja oppijan itsetuntoa lisääviä ja vuorovaikutteisia tapoja. Oppilaita ei motivoida numerolla tai kokeella. Tulevaisuuden koulu ei ole suoritusorientoitunut vaan oppimisorientoitunut.

Koska oppiminen rajautuu yhä vähemmän koulussa tapahtuvaksi asiaksi, oppilaiden muuta osaamista hyödynnetään nykyistä enemmän. Suositetaan toiminnallisia opetusmenetelmiä, kuten leikkiä, draamaa ja taidetta. Vältetään pulpetin äärellä istumista ja tehtäväkirjojen täyttöä suosivaa pedagogiikkaa.

Tulevaisuuden opettaja on kanssaoppija, joka uskaltaa irrottautua tietoa välittävän auktoriteetin ja asiantuntijan roolista. Hän ei anna oppilaille tietoa liian valmiina.

Jarno Paalasmaa

OPETUS
2000

Jarno Paalasmaa

Aktivoi oppilaasi

Kirjoittaja on tietokirjailija, steinerkoulun opettaja ja aktiivinen kasvatusalan toimija. Hän työskentelee myös Opetushallituksen opetussuunnitelman perusteita laativassa ryhmässä. Hänen uusin kirjansa Aktivoi oppilaasi (PS-kustannus) ilmestyi helmikuussa.

Aktivoivaa ja innostavaa opetusta!

Jarno Paalasmaa
Aktivoi oppilaasi

Nykyinen koulurakennukseen ja pulpettiin kiinnittyvä oppisisältö ja tietomääriä korostava oppiminen ei ole tätä päivää. Ratkaisu on nykyistä elämäntätöisemmässä koulussa ja oppilaan mielekkyyden kokemuksen vahvistamisessa. Tämä kirja antaa vastauksia siihen, millaista opetusta nyt tarvitaan!
PS-kustannus, nid. n. 180 s. Hinta 39,-

Muista myös nämä teokset

Lapsenoma kukaan
Omassa rytmissä

PS-KUSTANNUS

Tilaa: www.ps-kustannus.fi/aktivoioppilaasi

Ensimmäinen kouluvuosi takana

Ekaluokan vuodenajat

Pienimpien oppilaiden ensimmäinen vuosi on asteltu ympäri. Mieleen palaa loppukesän lämpö ensimmäisinä koulupäivinä, syksyn väriloisto napakoine myrskyineen sekä ensilumen odotus ja riemu sen saavuttua. Nyt keväällä olemme hämmästelleet palaavaa lämpöä ja sen mukanaan tuomia ihmeitä - leskenlehtiä, valkovuokkoja ja puiden pulleita silmuja. Jokainen vuodenaika antaa oman lahjansa, jonka lapset ottavat riemuiten vastaan. Luonto on ollut suuressa osassa ekaluokan arjessa ja opetuksessa.

Ensimmäisellä luokalla olemme retkeilleet laavulle metsään viikottain. Metsässä on saanut touhuta vapaasti ja sopivassa välissä syödä eväitä ja nautiskella kuumaa mehua. Lapset ovat rakennelleet majoja, leikkineet eläimiä, keijuja ja agenteja. On ollut hienoa seurata, kuinka oppilaat ovat auttaneet toisiaan; avanneet keljuilevia purkkeja ja jakaneet eväitään. He ovat oma-aloitteisesti myös pitäneet kunnossa laavun aluetta - nostaneet kaadetun penkin ja siistineet ympäristöä.

Luonto on seurannut mukaan luokkahuoneeseen opettajan kertomuksissa. Satujen ja tarinoiden lisäksi luontoaiheet

1. ja 3. luokan yhteinen sadonkorjuujuhla

ovat olleet mukana eri aineiden opetuksessa. Kaksi menninkäistä, Unna ja Onni ovat seikkailuissaan löytäneet kirjaimia luonnon muodoista, ja eri laskutavat ovat tulleet tutuiksi metsänhoitajien, Miinusmaahisen, Plussa-tontun, Kerto-keijun ja Jako-peikon myötä. Väritarinoissa mustavalkoiseen maailmaan kasveille ja eläimille ovat antaneet oman värinsä värikeijut, jotka toivat myös oppilaille lahjaksi omat värinsä. (Vaikka joku arvelikin väriliitujen tulevan oikeasti kansliasta.) Uskontotuntien tarinat ovat kuvailleet kasvien ja eläinten luonteita ja niiden oman kasvu- ja elinpaikkojen löytymistä. Kaikille löytyy oma paikkansa ja tehtävänsä. Kaikki ovat tärkeitä ja täydellisiä juuri sellaisina kuin ovat.

Maalaustunneilla olemme jatkaneet väreihin ja niiden laadullisuuksiin tutustumista. Väriharjoitusten lisäksi olemme tutkineet maalaamaalla vuodenkiertoa ja sen eri tavoin värittämää luontoa. Syksyllä maalausissa räiskyi ruska ja myrskyn väri soi puissa. Eräänä syysaamuna kouluun tullessa loisti taivaanrannassa oranssi täysikuu, jonka maalasimme muistiin. Talven rauha löysi tiensä paperille sinisessä hetkessä ja keväisen kirkas vihreä valaisi valkovuokkoineen metsämaalauksen.

Luokassa on ollut koko vuoden aarre-
pöytä, jonne oppilaat ovat tuoneet luon-
nosta löytämiään aarteita: kiviä, käpyjä,
siemeniä, oksia, lehtiä ja kukkia. Erilaiset
luontohavainnot ovat olleet luokassa
päivittäin keskustelun aiheena. Oppilaat
kertovat mielellään, mitä kasveja ja eläi-
miä tai säähavaintoja ovat koulumatkalla
tai vapaa-aikana nähneet. Erityisesti eläi-
met ovat lähellä lasten sydäntä ja niistä
puhuttaessa sytty silmiin tuike ja nousee
moni käsi viuhkoon ilmaan.

Innolla jään odottamaan, millaisia ker-
tomuksia ja havaintoja saan syksyllä
kuulla tulevasta kesästä! Ja ihanaa saada
nähdä, millaisia kukkia kesän aikana on
puhjennut.

Valkovuokkojen maalausta 1. luokassa

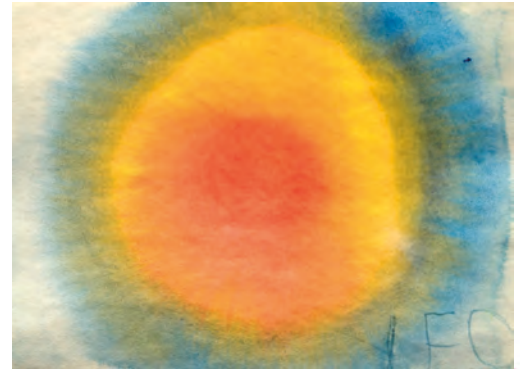
Metsän koulu

Koko metsä opettaa poluillansa kulkijaa:

*Tuuli laulaa laulutunnin,
puro tanssii tanssitunnin,
sammalpatja painitunnin,
marjamätäs ruokatunnin.*

*Kuulet heinän huiskutuksen,
kaislikkojen kuiskutuksen,
kallioiden kuminaa,
suuren metsän buminaa.*

Hannele Huovi

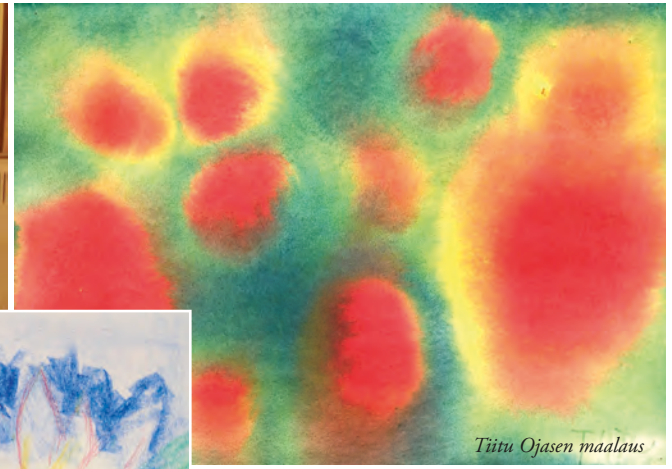

13

↑
Leo
Larnoksen
maalaus

Elsa
Hietanen
luonto-
viihkon kansi

Oppilastyönäyttely

Tiitu Ojasen maalaus

Viivi Rastas lumpeenkukka

Minéa Norrin valkokuokkomaaalaus

Venla Laiho tupasvillat

Ystävyttä 2. luokassa

YSTÄVYYYS

*On ystävyyteen meillä asiaa,
sillä ystävyys on lahja suuri
ja sen aina jakaa voi.*

Yhdessä leikimme ja pidämme hauskaa.

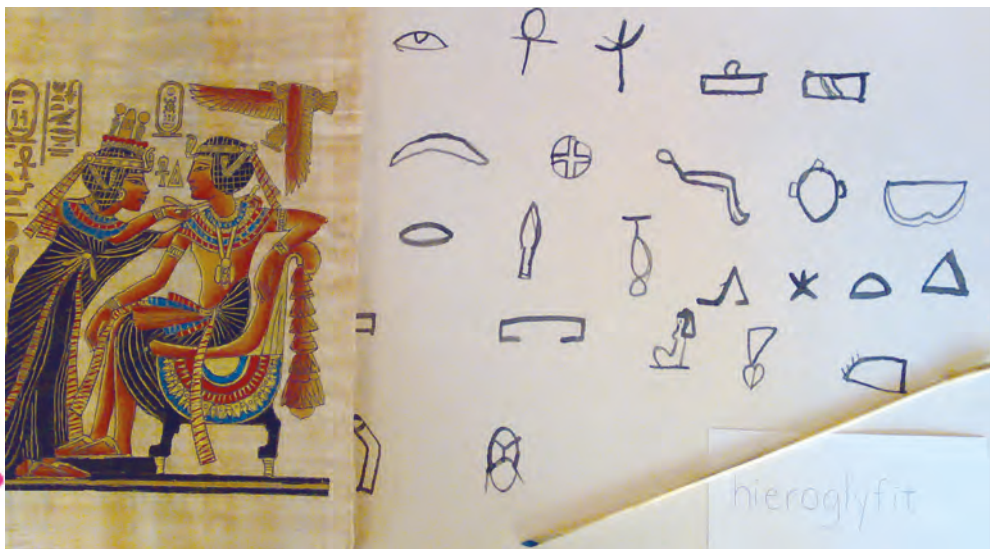
Vietämme hetkiä onnellisia.

*Ystävyydellä kaiken voi voittaa,
siis ojenna kätesi sille.*

*2. luokan oppilaiden tekemä runo
(Vanhojen pyynnöstä).*

Kouluarkea 3. luokassa

3. luokan kirjoituksen historian jaksolta

3. luokka puimassa ruista Vaavialassa syyskuussa 2013

↑ Paimenpusseja tekeillä 3. luokassa

↖ 3. luokan Lotta ja Oona tekevät leppeitä paimenpussia varten

← Itsetehdyt langat kuivumassa

Kalevala-näytelmä

Kouluvuosi 5. luokassa

Keisari ja Satakieli

5. luokan käsitöitä

20

5. luokka

Vuosi on ollut kaikin puolin kiva. Joulukuussa kävimme luokan kanssa Helsingissä Luonnontieteellisessä museossa ja Kansallismuseossa. Tammikuussa luokallemme tuli uusi tyttö. Sitten meillä oli maaliskuun puolivälissä näytelmä Keisari ja Satakieli. Huhtikuussa kävimme Pajulahdessa urheilukisoissa. Vuoden sisälle mahtuu myös uusia aineita, kuten kasvioppi ja Kreikan historia. Minusta kivoin aine koko vuonna on ollut Kreikan historia.

Noelia, 5. luokka

Lumi

*Olipa kerran valkoinen lumi,
joka aina keväällä sulii.
Lumi vedeksi muuttui
ja kesällä maasta puuttui.
Lumi rakastaa ensilunta
ja se vibaa tulta.
Joskus lumi keittää pataa
ja joskus sitä taas sataa.*

Cecilia, 5. luokka

Geometriaa

Seikkailua Kolilla

Tässä yhden 6. luokkalaisen kirjoittama aine.

Leirikoulu Kolilla 26.-30.8.2013

Lähdimme maanantai-aamuna koulun pihalta bussilla kohti Kolia yhden pysähdyksen taktiikalla. Pysähdyimme Juvan Abc:lla jaloittelemassa ja ostoksilla. Seuraava pysähdys oli Outokummussa. Ensinnäkin söimme kaivosmuseolla ravintola Wanhassa Pajassa maittavan lounaan. Sitten siirryimme kaivosjunalla vanhaan rinnerikastamoon ja sieltä museotunneliin. Opas kertoi meille mm. kaivosmiesten terveyssäännöistä, joiden mukaan piti kasvattaa viikset, jotta poraamisesta aiheutuva pöly ei menisi hengitykseen. Samoin tupakanpolto oli hyväksi, koska kaivostyöläinen yskisi paljon ja näin pöly lähtisi keuhkoista.

Outokummusta matka jatkui kohti Kolia. Majoittauduimme Future freetimestä, missä majoitustilat olivat oikein viihtyisät. Ensimmäisenä iltana saunoimme ja uimme.

Toisena retkiaamuna lähdimme aamupalan jälkeen Kolin kansallispuistoon. Vaelimme Ukko-Kolilla, Akka-Kolilla, Paha-Kolilla ja Mäkrällä. Vaaroilta oli mahtavat maisemat Pieliselle. Kuulimme myös hurjia tarinoita Kolin huipuilta. Samana päivänä kävimme vielä Paalasmaalla, minne täytyi

Kolin valloitus

Kolin valloitus

32 kilometriä pitkä Ruunaan koskilasku

mennä lossilla. Kiipesimme myös vaaran huipulla olevalle lintutornille. Iltaohjelmassa oli saunomista ja uintia.

Keskiviikkona aamupalan jälkeen ajoimme Ruunaan koskille. Laskimme kahdella veneellä 33 kilometriä pitkän Ruunaankosken. Siellä oli viisi koskikohtaa. Koskenlasku oli jännittävä kokemus. Paluumatkalla kävimme vielä ihailmassa Lieksan kirkkoa.

Torstaina meillä oli vuorossa luolaseikkailu Kolin kansallispuiston maisemissa. Meidät jaettiin kahteen ryhmään. Toinen ryhmä meni ensin luoliin, joita ei näy kartassa ja joihin ei ole opasteita. Vain Koli Activen ohjaajat tietävät luolien sijainnin. Aluksi menimme kalliosta olevaan onkaloon, jossa ajattelin, että tässäkö tämä nyt olikin. Sitten opas jatkoi matkaa luolan perällä olevaan koloon, joka näytti kulkukelvottomalta. Silti menimme sinne ja samanlaisia pieniä, ahtaita käytäviä oli koko luolaverkosto täynnä.

Toinen luolaseikkailu tehtiin Pirunkirkkoon, joka oli pienempi Z-kirjaimen muotoinen luolaverkosto, jossa tarujen mukaan oli asunut samaani. Luolaseikkailujen jälkeen vierailimme vielä Kivikeskuksessa.

Illalla saunoimme, uimme ja saimme kokea leirikasteen. Perjantaiaamuna oli aika pakata ja pian aamupalan jälkeen meillä alkoi kotimatka. Yhden pysähdyksen taktiikalla pidimme taas tauon Juvan Abc-asemalla. Mielestäni hauskin retki oli Ruunaan koskiseikkailu. Ruoka oli aina hyvää ja sitä oli riittävästi. Kokonaisuudessaan leiri oli todella mukava.

*Tutustuminen
Ourokummun
kaivostoimintaan*

Anne Frank – näytelmäprojekti tarjoaa haasteita ja onnistumisia

Steinerkoulun opetussuunnitelmaan kuuluvat perinteisesti erilaiset draamaprojektit. Niiden toteuttaminen alkaa jo ensimmäisellä luokalla jouluevankeliumin muodossa. Halki koulutien näytelmäkokemusta kartoitetaan erilaisilla juhlilla liittyvillä näytelmillä ja suuremmilla näytelmäprojekteilla. Alakoulussa Martinpäivän, Mikaelinpäivän ja Kalevalanpäivän näytelmillä etsitään juhlien tunnelmaa. Suurempia näytelmiä oppilaat pääsevät tekemään viidennellä, kahdeksannella ja kahdennellatoista luokalla.

Tänä vuonna poikkeuksellisesti myös 7.lk valmisti näytelmän. Näytelmä oli klassikkotarina ”Anne Frankin päiväkirja”, joka kuvaa nuoren juutalaistyön elämää toisen maailmansodan melskeissä. 13-vuotias Anne Frank saa syntymäpäivälahjakseen päiväkirjan, johon hän kirjoittaa kahden vuoden ajan tarinoita ja kokemuksiaan toisen maailmansodan ajalta. Anne Frankin perhe joutuu pakenemaan perheen isän, Otto Frankin, yritykseen kuuluvaan piharakennukseen, kun kansallissosialistit miehittävät Alankomaat, ja rankat juutalaisvainot alkavat toden teolla. Samassa piilopaikassa piileskelee myös toinen juutalaisperhe ja Otto Frankin työntekijät auttavat heitä toimittamalla ruokaa ja muita tarpeellisia asioita. Kahden vuoden piilottelun jälkeen joku ilmiantaa heidät ja perheet hajoavat eri keskitysleireille. Anne ja hänen siskonsa Margot kuolevat lavantautiin Bergen-Belsenin keskitysleirillä. Ainoana eloonjääneenä Otto Frank on toimittanut tyttärensä päiväkirjan julkisuuteen, ja se on käännetty 55 eri kielelle.

Näytelmä oli ohjaajan valinta. Teksti oli valmiiksi hyvä eikä tarvinnut muokkausta, lisäksi aihe tuntui edelleen ajankohtaiselta, kertoo Kirsti Temmes, luokanopettaja ja näytelmän ohjaaja. Oppilaat ottivat näytelmän melko positiivisella asenteella vas-

Ella ja Veikka Anne Frank ryhmästä

taan. Näytelmän tekeminen oli jännää, mutta tuntui, että aiheeseen oli vaikea eläytyä, kun on niin nuori, kertoo Sanni. Emmi taas on aina ollut kiinnostunut sotasasioista ja historiasta, joten näytelmän aihe oli kiinnostava.

Näytelmän teko eteni hyvän esivalmistelun ansiosta kitkattomasti. Suunnittelu aloitettiin jo hyvissä ajoin: luokassa luettiin näytelmän tekstiä jo maaliskuussa, ja keskustelu aiheesta jatkui syksyllä. Ohjaaja kierteli kesällä kirpputoreilla hankkien rekvisiittaa ja Petterin tiedettiin tulevan valomieheksi jo hyvissä ajoin.

Kirsti kiittelee myös aktiivisia ja omatoimisia vanhempia, jotka hoitivat väliajan kah-

vion ja auttoivat kulissien rakentamisessa. Aikaa näytelmän tekemiseen luokalla oli ohjaajan mukaan tarpeeksi. Kuuden viikon harjoittelu-aika ja esivalmistelut jo edellisenä vuonna mahdollistivat myös oppilaiden henkilökohtaisempaa ohjausta. Kulisseissa harjoitteluun saatiin viikko aikaa, vaikka saman salin toimiminen myös eurytmialuokkana vaati neuvottelua eurytmiaopettajien kanssa. Katsomon tuolit saatiin lainaan Kukonkoivusta, joten niitä ei tarvinnut siirrellä edestakaisin katsomon ja ruokalan väliä.

Näytelmän roolijako tehtiin demokraattisesti. Ensin käytiin läpi roolihahmojen luonteet ja sitten oppilaat saivat äänestää. Jotkin roolit, jotka näyttivät selkeästi sopivan tietyille oppilaille, olivat opettajan ehdotuksia.

Oppilaat mainitsevat näytelmän teon parhaiksi puoliksi hauskan yhdessä tekemisen lisäksi vuorosanojen opettelun ja sen, että pääsee pois tunneilta eikä tule niin paljon läksyjä. Myös uudet oppilaat pääsivät sulautumaan luokkaan näytelmän teon myötä. Luokan yhteishenki parani ja kaveriporukat sekoittuivat.

7. luokan edellinen näytelmä oli Peppi Pitkätossu viidennellä luokalla. Nyt kaksi

vuotta myöhemmin oppilaat tuntevat kehittyneensä näyttelemisessä. Myös loppulaulussa pianoa soittanut Ella oppi uusia sointuja ja tuli harjoitelleeksi enemmän. Osa oppilaista otti nyt näytelmän enemmän tosissaan ja panosti enemmän, ja harjoituksissa ei enää seisottu paikallaan vuorosanoja lausuttaessa, vaan samalla liikuttiin, kertovat Sanni ja Emmi.

Sanni ja Emmi ovat suunnitelleet näyttelemistä myös ammatikseen. Molemmat ovat sitä mieltä, että näytelmän teosta voi olla hyötyä myös tulevaisuuden kannalta.

Myös opettajalle draama-projekti on vaihtelua. Kirsti kertoo pitävänsä draama-projektien ja puheharjoitusten ohjaamisesta ja tuntee olevansa omalla alueellaan. Oppilaista on tullut esiin myös aivan uusia piirteitä. Hän tuntee itsensä etuoikeutetuksi ja kiittolliseksi projektin ohjaamisesta.

*Kirjoittaja:
Milla-Maria Hulkko
(kirjoitelma lukion äidinkielen kurssilta)*

Kouluruokaa maistuvaa

Ruokaterveisää!

Keittiön ”tädit” haluaa kiittää kouluruokakyselyyn osallistuneita (3. 8. ja 10 lk). Rakentavaa kritiikkiä ja kauniita kiitoksia, sekä muutamia hyviä ideoita tulevaisuuden varalle.

Pienemmät oppilaat toivoivat rauhallisempaa ruokailuhetkeä. Sen aikaan saamiseksi täytyy vielä hieman tehdä töitä. Jonottaminen ruoan jakeluvaiheessa aiheuttaa useimmiten suurimman hälyn. Mukavan ruokailuhetken saa aikaan kun jokainen osaltaan muistaa käyttäytyä rauhallisesti ja huomaavaisesti muita kohtaan.

Kesäloma on kohtapuoliin alkamassa ja koululaiset pääsevät ansaitsemalleen lomalle. Me täällä keittiössä teemme alkukesästä siivouksen ja laadimme uuden ruokalistan. Muutama muutos on tulossa. Ne näette, kun taas elokuussa koulu alkaa.

On mukavaa tehdä ja tarjota ruokaa oppilaille kun kiitoksen ja kritiikin saa välittömästi keittiöön ruokailun yhteydessä. Toki on ollut muitakin puheenaiheita kuin ruoka. Laastaria pieniin naarmuihin, kylmäpussia kuhmuihin ja tarvittaessa puhallusta pikkupipiin on myös tarjolla.

Iltapäiväkerhon välipalahetki on ollut oiva tilaisuus tutustua pienempiin oppilaisiin hieman paremmin. Kun oppilaat ja henkilökunta tutustuvat toisiinsa toimiminen ruokailussa ja muutenkin on paljon antoisampaa. On varmasti paljon kivempaa tulla kertomaan tutulle keittiön tädille tai vaikka siistijälle mikä huolettaa.

Iloista ja ihanaa tulevaa kesää 2014!

T: keittiön Tiina

Iltapäiväkerholaiset välipalalla

8. luokkalaisten ajatuksia kouluruokailusta:

"Koulumme ruuissa käytetään paljon kasviksia ja vihanneksia. Mielestäni on mukavaa, että koulussamme saa valita syökö kasvi- vai liharuokaa."

"Kouluruuan tarkoitus ei ole olla aina herkullista, on vaarini sanonut. Minä olen kysynyt monta kertaa, miksi kouluruokamme on pahemman makuista kuin kotona. Vaarini on vastannut, että sen tarkoitus on olla terveellistä ja ravitsevaa. Vaarini jatkoi vielä, että hänen nuoruudessaan oli hyvä, jos pääsi kouluun puhumattakaan kouluruuasta. Minä en vastannut mitään."

"Meidän koulussamme on, melko monipuolista ruokaa. En kuitenkaan mielelläni söisi puuroa joka perjantai lounaaksi. En myöskään pidä kaalisalaatista melkeinpä yhtään."

"Koulujen ruokalajat ovat yksinkertaisia, mutta monipuolisia. Esimerkiksi fugua eli japanilaisista pallokalaa ei kouluissa tarjoilla hankalan valmistuksen vuoksi. Toki koulusta voi joitakin vaikeavalmisteisia ruokia löytyä. Ruuat ovat myös monipuolisia, sillä niitä on laidasta laitaan. Erilaisia ruokia meidän koulussa on mm. pinaattilätyt, puuro, riisi ja kana sekä makaronilaatikko."

"Useisesti koulussamme on muidenkin oppilaiden mielestä hyvät ruuat, koska usein näkee kokonaisten luokkien ryntäävän ruokalaan."

Rokkia kouluun

Koulumme on liittynyt
LAHDEN RUOKAOSUUSKUNTAAN (ROK).

8. ja 9. luokan oppilaat osallistuvat puutarhatöihin saavat sato-osuuden, jota käytetään kotitaloustunnilla ja kouluruokailuun.

Tämän kevään tuotesaldo oli erilaisia salaatteja ja yrtejä.

Jatkossa yhdeksäsluokkalaiset syksyllä ja kahdeksäsluokkalaiset keväällä suorittavat nk. maatalousjakson, joka sisältää puutarhanhoitoa ja eläinten hoitoa.

Myös perheet voivat liittyä ruokaosuuskuntaan.

Lisätietoja: *Andrea Krohn*

Vauhtia Virroilla

9.luokan leirikoulua vietettiin Virroilla Marttisen saaren nuorisokeskuksessa. Ympäriällä oli vanha perinnekylä hevostalleineen ja upeine maisemineen. Hauskaa pidettiin niin melontareissulla, koskeakin laskien kuin keskittymistä vaativassa jousiammunnassa. Vanhaa perinnettä ja talonpoikaishistoriaa opittiin 1950-luvun metsäkämpällä ja erilaisten kisailujen merkeissä. Luokalla oli hyvä yhteishenki päällä, pelattiin sählyä ja futispeli jatkui myöhään illalle. Rantasauna ja grillaus kruunasi reissun. Mukava päätös monen oppilaan yhdeksän vuoden yhteiselle koulutaipaleelle.

28

Avoimet ovet 25.1.2014

25.1.2014 järjestettiin koulussamme Avoimien ovien tapahtuma. Ohjelmassa oli 9-12 luokkalaisille kieli-, maalaus- ja tulevaisuuspujaja sekä paneelikeskustelu tulevaisuuden työnäkymistä. Osallistujina keskustelussa oli vanhempien, oppilaiden ja opettajien edustajia. Alaluokat toivottivat kaikki tervetulleiksi seuraamaan opetusta pääaineessa, saksassa, englannissa, musiikissa, käsitöissä ja eurytmiassa. Kahviosta huolehti viides luokka.

Lukion avoimien ovien tapahtuman paneelikeskustelu

Matematiikkapaja

Kielipaja

Lukio antaa mieltä jatko-opintoja

Haave-ammattien kysely alkaa koulussa jo varhain. Lasten haave-ammattit saattavat muodostua vanhempien ammattien ja lasten kuulemien tarinoiden perusteella. Vuosien kuluessa haave-ammattit muuttuvat kuitenkin realistisimmiksi ja pian nuorta kannustetaan suunnittelemaan omaa tulevaisuuttaan ja etsiskelemään omalta tuntuvaa alaa. Mahdollisuudet alkavat hahmottua viimeistään yläkoulun opinto-ohjaajan neuvoessa ja ohjatessa nuorta. Osalla nuorista kuva tulevaisuuden opiskelusta ja työurasta on selkeä jo ennen lukiota. Oma ala on kenties löytynyt harrastuksen tai lempi-oppiaineen myötä.

Lukiolaisten kokemuksia lukiosta ja jatko-opiskelusta

Lahtelainen Milla-Maria Hulkko opiskelee kolmoistutkinnossa lukion ohella muusikoksi, tavoitteissaan musiikkiala, ensisijaisesti pianonsoiton opettajan ura. Hän löysi oman alansa harrastuksensa kautta. “Siirtymä harrastuksesta ammattiin oli aika helppo. Olen myös aina pitänyt opettamisesta ja viihtynyt erityisesti lasten kanssa”, Hulkko kommentoi oman alansa löytymistä. Hulkolle oma jatko-opintosuunnitelma varmistui yläasteen puolivälissä. Mistä sitten tietää, että ajateltu työ on varmasti se, mitä haluaa tulevaisuudessaan tehdä? “Ei kai sitä oikeastaan voi tietää, ennen kuin pääsee tekemään itse työtä. Joskus itsellekin tulee sellainen kauhea epäily, että mitä jos koko kuva pianonsoiton opettajan työstä onkin itse luomani. Työharjoittelut ovat tässä hyviä, koska tehtyäni yhden lyhyen sijaisuuden tuntui, että työ oli juuri sellaista kuin olin kuvitellut. Hyvä merkki on myös se, jos jo valmiiksi haaveilee työelämään pääsystä ja alan opiskelusta”, musiikkialan opiskelija pohtii.

Kirjoittanut: Jenni Tuominen 12. luokka

Pienessä lukiossa on puolensa

Yhteishenki:

Lahden Rudolf Steiner-koulun lukiossa oppilaat tuntevat toisensa, ja opettajakin voi käytävällä obi mennessään beittää yläfemmat.

Alle sadan oppilaan lukiot ovat Suomessa harvassa. Lahden Rudolf Steiner-koulun lukion reilun 70 oppilaan joukko on yksityisten Steinerkoulujenkin mittapuulla varsin pieni. Vähäinen oppilasmäärä tuo kuitenkin haasteiden lisäksi mukanaan myös mahdollisuuksia. Siinä missä esimerkiksi kurssitarjontaa joudutaan resurssien vuoksi karsimaan, on pieni lukio ilmapiriirtään omaa luokkaansa.

Lahden Steiner-koulun 11. ja 12. luokan oppilaiden suhtautuminen lukioonsa osoittautui haastateltaessa yllättävän positiiviseksi. Pikkulukiossa nähdään pääasiassa olevan enemmän hyviä kuin huonoja puolia. Kiitosta saivat viihtyisä koulurakennus sekä ystävällinen henkilökunta. Steinerlukion omat kurssit ovat oppilaiden mielestä mukavaa vaihtelua lukupainotteisille pakollisille ja syventäville kursseille. Myös eurytmia tulee esille positiivisena asiana. Moni lukiomme oppilaista kokee Steinerlukioon kuuluvan lisävuoden tuovan varmuutta ylioppilaskirjoituksiin. Lukion huonoja puolia kyseltäessä kaksi asiaa toistuivat oppilaiden vastauksissa uudelleen ja uudelleen: kurssitarjonta ja tiedonkulku. Monet tuskastelevat, kun syventäviä kursseja ei saada järjestettyä liian vähäisen osallistujamäärän vuoksi. Lukion kurssitarjontaan toivottaisiin laajuutta. Eräs mainitsee myös, että taideaineiden kursseja voisi lukiossamme olla enemmän, ottaen huomioon Steinerkoulun maineen taidekouluna.

Tiedon kulkeminen taas on asia, josta keskustellaan jatkuvasti. Ongelma on tiedostettu ja sen parantamiseksi on ryhdytty toimiin perustamalla oppilaille sähköpostit, jonne viikoittain lähetetään tiedot muun muassa tulevista tapahtumista sekä vanhempainilloista.

Lukiolaisten vastauksista yksi asia nousi selvästi esille: oppilaat arvostavat lukionsa yhteisöllisyyttä. Pienessä lukiossa kaikki tuntevat toisensa, ja myös opettajilla on läheisempi ja välittömämpi suhde oppilaisiinsa kuin suurissa ”normaalilukioissa”. Lukiomme pienet ryhmäkoot takaavat sen, että opettajilla on enemmän aikaa auttaa ja panostaa oppilaiden opiskeluun. Oppilaat kokevat, että lukiossamme on rento, ”inhimillinen meininki”, kun esimerkiksi kurssisuoritusten palautuspäivissä voidaan joustaa. Lukiolaisista on mukavaa käydä koulua, jossa he ovat yksilöitä opettajilleen.

Myös opettajat arvostavat lukion lämmintä ilmapiiriä. Seitsemän vuotta koulussamme äidinkieltä opettanut, ja nykyisin myös rehtorin virkaa hoitava Susanna Lindman kertoo nauttivansa työstään ja rakastavansa kollegoitaan. Hän kokee saavansa työssään sopivassa suhteessa vapautta ja vastuuta. Pieni opettajakunta mahdollistaa jokaiselle vapauden tehdä omaa työtään, mutta tarvittaessa myös saada tukea muilta opettajilta.

Samoin kuin oppilaansa, Susanna arvostaa lukion yhteishenkeä. Hän arvelee tämän ainutlaatuisen ”steinerhengen” kumpuavan yhtenäiskoulun tarjoamasta jatkuvuudesta sekä lukiomme pienyydestä. Koska opettajat tuntevat oppilaansa hyvin, pystyvät he ”näkemään” jokaisen ja myös puuttumaan esimerkiksi kiusaamiseen. Susanna kokee, että koulussamme saa olla oma itsensä ja esillä, haluamassaan määrin. Hänen mielestään stei-

nerpedagoginen opetus ja koulun omat aineet sekä luokkien yhteiset projektit ovat hyväksi nuorille.

Myös Susanna tiedostaa kurssitarjonnan keveyden isoihin lukioihin verrattuna ja hän myös pahoittelee sitä. Pienuus myös työllistää enemmän: erilaiset tapahtumat ja uudistukset vedetään läpi samoin voimavaroin, eikä ihan kaikkeen ehditä syventyä. Lisäksi opettajien tulee pysyä hereillä omien oppiaineidensa muutoksissa ja käytävä keskustelua muiden koulujen aineenopettajien kanssa, ovathan he itse Lahden Steinerkoulun ainoita aineensa opettajia. Jatkovaa valppautta vaatii niin ikään markkinointi, jotta erityislukio tulisi tutummaksi Lahden lukiokentässä.

Vaikka lukiolaiset ovatkin koulumme äitihahmon mielestä yhtä porukkaa, toivoisi hän vielä enemmän yhteishenkeä lukioon. Oppilaiden pitäisi olla ylpeitä ”steinerilaisuudestaan” ja levittää sanomaa koulun hyvistä puolista eteenpäin. Niitä kun kaikesta päätellen on varsin paljon.

Kirjoittanut: Kira Heinonen 12. luokka

Päättöluokkien kohokohtia

Vanhojen päivä

*Kulttuuri-
matkalla
Barcelonassa*

12. luokka esitti tänä keväänä näytelmän Bernanda Alban Talo. Ohjaajana toimi Anna Pitkämäki.

Veteraanipäivä 27.4.2014

*Koulullamme oli kunnia olla edustus-
vuorossa kansallisena veteraanipäivänä
27.4. Ristin kirkossa pidetyssä
juhlatilaisuudessa. Fanny Marttila kantoi
Suomen lippua, Emma Määttä ja Juba
Eskelinen olivat airueina. Oppilaamme
pitivät lisäksi puheen, laskivat seppeleitä
ja olivat kunniavartiossa.*

Lauantaikirpputorit

Tänä vuonna pidettiin tutun tavan mukaan kaksi lauantaikirppistä. Syksyn kirppiksen kaiken järjestämisen kokonaisuudessaan hoiti nyt jo toista kertaa tämän vuoden kolmas luokka. Aikamoinen urakkahan tuo kaikkiaan on yhden luokan vanhemmille, koska aina joillekin perheille sattuu päällekkäisyyksiä. Onneksi apua on saatu isovanhemmilta, ystäviltä, kummeilta, lukion oppilailta ja joiltain vanhemmilta sekä suurisydämisiltä kirpputoriystäviltämme Airilta, Elinalta, Leilalta ja Caritalta, jotka jaksavat olla apunamme. Kahvion järjestämisvastuu oli keittiön henkilökunnalla, joka keräsi varoja uusiin työvaatteisiin. Kolmannen luokan oppilaatkin osallistuivat parhaansa mukaan hoitamalla leluosaston, jonka

tuotto menee Sri Lankan kummilapsemme koulutuksen järjestämiseen.

Kevään kirpputorin työnjakoa hajautettiin useamman toimijan vastuulle, koska edelliskeväänä on ollut kovin vaikea saada riittävästi koulun väkeä liikkeelle pystytykseen ja myyntiin. Tarhan väki hoiti lastenosaston, ensimmäinen luokka arpajaiset, viides luokka purkamisen ja keittiö kahvion. Kieltämättä uudistuksen myötä hommat sujuivat kiitettävän sujuvasti, ja muuta väkeä oli riittävästi siihen tärkeimpään, siis myymiseen.

Tämän lukuvuoden kirpputorien nettoyhteistuotto noin 6000 euroa, mistä summasta esitän lämpimät kiitokset kaikille vanhemmille, oppilaille, ostajille

ja tavaroiden toimittajille. Kyllä me vielä saamme hankituksi komean (ja älyttömän kalliin) kiipeilyjärjestelmän alapihalle.

Ensi syksyn lauantaikirppiksen vastuu on jälleen ensi vuoden neljännellä luokalla, ellei vaihteen vuoksi joku toinen luokka halua ottaa koko toimintaa järjestääkseen. Päätös pitäisi tehdä nopeasti. Järjestävälle luokalle palkkio maksetaan tuntien mukaan, kuten tähänkin asti, ja loppuosuus menee yhteiseen kassaan. Ohjeistus on jo laadittu niitä varten, jotka ovat kiinnostuneet ahkeroinnista. Kevään toiminnasta päätetään ensi syksyn aikana. Koko kesän tavaroiden vastaanotto toimii vanhaan malliin. Heinäkuussa on parasta sopia ovien aukaisusta allekirjoittaneen kanssa.

Ihanaa kesää kierrätyksen ystäville ja kaikille muillekin!

Kaija Taskinen

Kestävän kehityksen viikko

36

Koulumme Pelle Pelottomat

Kestävän kehityksen viikkoa vietettiin koulussamme tänä keväänä viikolla 12.

Luokissa teemaa käsiteltiin erilaisten tehtävien muodossa. KeKe-keksijäkilpailu järjestettiin koulussamme jo kolmannen kerran. Luokissa 1-6 oppilaat keksivät ja toteuttivat erilaisia luomuksia käyttäen kierrätysmateriaaleja tai tuu-

naamalla vanhan tavaran. Näistä töistä luokat valitsivat kolme eniten ääniä saanutta työtä koko koulun väliseen finaaliin. Finalistityöt olivat nähtävillä ruokalan vitriinissä ja viikolla 16 järjestettiin finalistitöiden välillä äänestys. Kolme eniten ääniä saanutta työtä palkittiin vappujuhlassa.

Voittajatyöt keväällä 2014:

1. Maaailmanpyörä, tekijänä Julian Heinonen
2. Pinkki laatikko, tekijöinä Irene Nagel ja Piitu Viianen
3. Esiliina, tekijänä Ruusu Jääskeläinen

Suuri kiitos kaikille osallistujille ja onnea voittajille!

Terveisin, KeKe-ryhmä

KEKE-keksijäkilpailu
tulee taas!

Nyt saa olla pelle, nyt saa olla peloton.
Ole koulumme uusi Pelle Peloton!

2. luokassa kestävän kehityksen viikolla tehtiin taidetta. Materiaaleina käytettiin styroksia, rei'itintä, viinirypäleiden rankoja ja kangastilkkuja.

Luonnollisesti Lahdesta – 30 vuotta sitten se siivous alkoi!

Luonnollisesti Lahdesta: 30-vuotta sitten se siivous alkoi!

Ympäristöasiat saivat 80-luvulla enenevässä määrin jalansijaa Suomessa. Lahden Ympäristötoimi järjesti mm. tapahtumia ja kilpailuja LUONNOLLISESTI LAHDESTA –teemalla 1985. Päivään liittyi silloin myös suuri siivoustapahtuma, johon osallistuivat kaupungin asukasyhdistykset ja Lahden koululaiset.

Ensimmäisen kerran koululaisten siivouspäivää yritettiin järjestää jo 1970-luvun lopulla, mutta se kariutui kaupunkilaisilta saatuaan kritiikkiin. Silloin ajateltiin, että siivous kuuluu kaupungin ei koululaisten tehtäviin. ”Lapsilla teetetään palkkatyötä” -kommentteja kuultiin. 1985 siivouspäivä -tapahtumaan osallistui noin 12 000 koululaista Lahdessa.

Ympäristöjohtaja Kari Porra kertoi, että roskaa kertyi tosi paljon, toistakymmentä kuorma-auton lavallista. Lahdessa tapahtumaa järjestämässä on ollut ja on edelleen Ympäristötoimi, Jätehuolto ja Kuntatekniikka, ja hyvin on mennyt. Aluksi koululaisten siivousalueet olivat laajempia kuin nykyisin. Ohjeistusta, kuinka siivotaan ja mitä pitää varoa, on vuosien varrella tarkennettu. Esimerkiksi

pahimmat ”narkkarialueet” on laitettu siivouskieltoon, Porra muistelee.

Siivouspäivän merkitys on Porran mukaan ollut iso. Ympäristön yleisilme on kohentunut huomattavasti. Hän korostaa koululaisten siivouspäivä olevan lisäksi mitä parhaita tapakasvatusta.

10 000 koululaista ahersi tänäkin vuonna Lahdessa toukokuun alussa kaupunkimme siisteyden ja yleisilmeen eteen.

Lahden Steiner -koulu on ollut mukana talkoissa tapahtuman alkuvuosilta asti. Allekirjoittanut muistelee, että silloin putsattiin koulun lähiympäristön lisäksi myös Urheilukeskuksen ja Steinerkoulun välinen maasto.

Kuinka meillä sitten on koettu siivouspäivä, siitä kommentteja itse tekijöiltä:

8. luokalta:

”Mielestäni siivouspäivät ovat hyviä. Tulee hyvä mieli, kun voi auttaa ja puhdistaa luontoa. Luonnonsuojelu on erittäin tärkeää ja kannattavaa.”

”Roskien kerääminen ei ole hauskaa, mutta kaipe se on kaikkien vastuulla.”

”Siivouspäivä on kiva, jos on hyvä sää. Voi pubella kaverin kanssa samalla. Tunnilla olisi paljon tylsempää.”

4. luokalta:

”Löysin hyvän roskapaikan, jossa oli paljon roskaa.”

”Kyllä roskankeruu aina historian tunnin voittaa.”

”Hanskat baisi paballe, mutta luonnolle iso apu.”

”Kiva, mutta kaikki eivät keränneet roskaa tosissaan.”

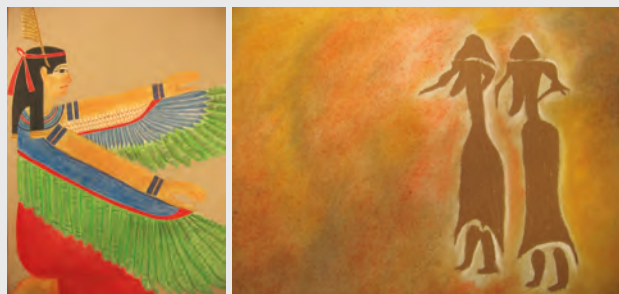
Yrjö Hakulinen

Koulun elämää kuvina

Penkkarit

Taidehissa 9. lk Anne Partanen

Tilkkutyo 9. lk Anniina Ojanen

7. luokan Daniel ja Lauri djembeä soittamassa

7. luokan terveystiedonjaksolta

Tilkkutäkin valmistusta 9. luokassa Julia Kuusisto

10.vuotta sitten steinerkoulusta valmistuneet

40

Labden Rudolf Steiner -koulu

1. ALASTI VASEMMALLA YL. REIKKÖSÄ RAKETTI LÄHÄ VÄNÄTIED: Heikki Niijil, Eva Halme, Otto Kiltunen, Mika Pesonen, Tuuli Hämäläinen, Tanja Mattinen, Johanna Mikkonen, Sanna Nuorimaa

Elina Leinonen

Ylioppilaaksi kirjoittamisen jälkeen päädyin heti seuraavana syksynä opiskelemaan terveydenhoitajaksi Lahdessa. Nelivuotinen AMK-taival ei ollut ihan se oma juttu, mutta työelämään päästyäni olen viihtynyt loistavasti. Tällä hetkellä takana on viisi vuotta työskentelyä äitiys- ja lastenneuvoloissa, alkuun pääkaupunki-seudulla ja nykyään Lahdessa. Vapaa-aika kuluu lukemisen sekä kaikenlaisen näpertelyn, kuten askartelun ja käsitöiden, parissa. Jo lapsena alkanut tanssiharrastus on muotoutunut aktiiviseksi lavatansseissa käymiseksi ja erityisesti rock'n'swing-tanssit osuvat tanssijalan alle luontevasti. Miehen lintuharrastuksen myötä olen innostunut myös valokuvaamisesta, tosin siinä lajissa ensiaskeleeni ovat vielä varsin haparoivia. Muistot kouluajoista ovat lähes järjestäen positiivisia ja olen äärimmäisen iloinen, että sain käydä koko koulutaipaleeni lämpimässä, tiiviissä ja kannustavassa steinerporukassa. Kun tekstiä kuulumisista pyydettiin, ensimmäinen ajatukseni oli "Nyt jo!" Todellakin, vuodet ovat kuluneet hurjan nopeasti ja niin vain ovat siivet kantaneet tällaista taivaanrannanmaalariakin.

Annukka Korkala

Kirjoitettuani Steinerkoulusta muutin Tampereelle opiskelemaan ensin näyttelijäntyötä Suomen Teatteriopistossa ja sitten teatterimusiikkia ja musiikkidraamaa Pirkanmaan ammattikorkeakoulussa. Sen jälkeen sain opiskelupaikan Lahden Musiikki- ja draamainstituutin musiikkiteatterilinjalta, mistä valmistuin keväällä 2013. Olen esiintynyt näyttelijänä, tanssijana ja laulajana mm. Lahden Kaupunginteatterissa, Tampereen Komediateatterissa sekä erilaisissa pienemmissä teatteriryhmissä. Lisäksi olen työskennellyt koreografina teatteriproduktioissa, tanssin- ja draamanopettajana eri oppilaitoksissa ja keikkaillut muusikkona. Tulevana syksynä aloitan kiinnitetynä näyttelijänä Teatteri Mukamaksessa Tampereella sekä työskentelen koreografianassistenttina Rauman kaupunginteatterissa. Kuulun myös Tytärtyhtiö-nimiseen musiikkiteatteriensembleen, jonka kanssa on tarkoitus kiertää esiintymässä eri puolilla Suomea. Tällä hetkellä asun Lahdessa avomieheni Markuksen kanssa, perheeseemme kuuluu Nuusku-kissa. Harrastan liikuntaa ja haaveilen matkustamisesta ympäri maailmaa.

Meri-Tuuli Risberg

Valmistuin tanssijaksi v. 2008 Pohjois-Karjalan ammattiopistosta Outokummusta kansainvälisestä tanssin koulutusohjelmasta. Työharjoittelun tein Espanjassa, Fuengirolassa tanssia opettaen. Vuonna 2012 valmistuin tanssinopettajaksi Savonia-ammattikorkeakoulusta pääaineenani nykytanssi. Päättytyötä varten sain apurahan ja lähdin tekemään tanssi-improvisaatiota Euroopan eri kaupunkeihin mm. Italia, Kroatia, Espanja, Sveitsi ja Slovenia tulivat tutuiksi. Seitsemän vuoden tanssiopintojen jälkeen palasin Lahteen. Nyt viimevuodet olen toiminut freelancer tanssijana, koreografina ja tanssinopettajana Lahdessa ja tehnyt tanssiteoksia mm. Pikkuteatterilla. Toimin nykytanssinopettajana ja koreografina Lahden Kansanopiston Teatterikoulutuksessa ja Koulutuskeskus Salpauksen Sirkusartisti koulutuksessa. Lisäksi käyn vierailevana tanssijana Kuopiolaisessa tanssiteatteri Minimissä. Taike Hämeen taidetoimikunta myönsi minulle vuodelle -14 työskentelyapurahan nykytanssin edistämiseen Lahdessa. Asun avoliitossa ja silmäteräni on vuoden ikäinen Vehnäterrieri Noa, jonka kanssa metsälenkit ja leikit ovat osa arkea tanssin lisäksi.

Eva Halme

Kirjoitusten jälkeen moni asia kiinnosti jonkin verran, mutta mikään ei niin paljon, että olisin halunnut lähteä sitä opiskelemaan. Päätin siis lähteä välivuotta viettämään au-pairiksi Sveitsiin. Paluun jälkeen syksyllä 2006 pääsin Tampereen yliopistoon opiskelemaan Saksan kieltä ja kulttuuria ja muutin Tampereelle. Aihe ei kuitenkaan tuntunut omalta, joten jo vuoden jälkeen keskeytin opinnot ja menin Tampereen Yliopiston Apteekkiin töihin tekniseksi työntekijäksi. Työnkuvaani kuului lähinnä kassalla työskentely, lääkkeiden keräily sekä kirjanpito. Viihdyin asiakaspalvelu-painotteisessa työssä todella hyvin, 4,5 vuoden ajan, ja opin samalla myös paljon erilaisista lääkevalmisteista.

Keväällä 2009 Aamulehteä lukiessa huomasin Pirkanmaan Ammattikorkeakoulun ilmoituksen englanninkielisestä sairaanhoitajakoulutuksesta. Tiesin heti, että sinne minun on haettava. Pääsinkin opiskelemaan ja valmistuin joulukuussa 2012 sisätauti-kirurgiseksi sairaanhoitajaksi.

Valmistumisen jälkeen olen ollut töissä Tampereen kaupungin kotihoidossa ja Pirkanmaan saattohoitokodissa. Tänä

keväänä olin tammikuusta maaliskuuhun harjoittelijana antroposofisella Ita Wegman klinikalla Sveitsissä tutustumassa antroposofiseen hoitotyöhön. Nykyinen työpaikkani on sairaalaosasto, jossa hoidetaan iäkkäitä tamperelaisia kuntoutusta tarvitsevia potilaita sekä tarjotaan myös palliatiivista- ja saattohoitoa. Saattohoito on tuntunut minulle luontevalta asialta jo opintojen alusta lähtien, ja se on yksi asia johon haluan syventyä ja työskennellä sen parissa jatkossakin.

Valtteri Anttila

Lahdessa olen asunut koko ajan. Kirjoitusten jälkeen kävin sivarin ja lopettelin jalkapallon pelaamisen. Aloin valmentamaan junioreita ja iltoja tuhlaan edelleenkin kentillä. Oikeita töitä teen Kärpäsen koululla, vaikka olin jo lukiossa ihan varma että pysyn kaukana kouluista. Toimin joustavan perusopetuksen luokalla (JOPO-luokka) ohjaajana eli erityisopettajan työparina. Tykkään työstäni valtavasti, koska saan olla ihmisten kanssa. Ihmisenä olen aikas sama kaveri kuin 10 vuotta sitten, vähän aikuistunut, mutta jutut ehkä jopa huonompia kuin silloin. Moni haave on jo toteutunut, moni vielä

toteuttamatta - niitä kohti! Steiner kulkee mukanani ikuisesti.

Tuuli Hämäläinen

Koulun jälkeen etsin omaa alaani ja opiskelin useammassakin eri korkeakoulussa, esimerkiksi Joensuun yliopistossa yleistä kielitedettä ja Helsingin yliopistossa kieliteknologiaa. Lopulta valmistuin viime vuonna liiketalouden tradenomiksi Helsingin Haaga-Helia ammattikorkeakoulusta, suuntautumisvaihtoehdona HR (eli henkilöstöasiat) ja johtaminen. Opiskelujeni ohessa olin töissä yli kolme vuotta elokuvateatterissa Helsingissä tehden muun muassa lipunmyyjän ja vahtimestarin tehtäviä. Opiskelujeni edetessä siirryin samaisen elokuvateatteriketjun pääkonttorille ensin HR-assistentiksi ja sitten HR-koordinaattoriksi, ja niitä hommia olen tehnyt nyt 2,5 vuotta. Asun Helsingissä kihlattuni Markuksen kanssa.

Heidi Miettinen

Olen opiskellut vaatetusalan artesaanimiksi Espoon Omniassa ja valmistunut vuonna 2009. Sen jälkeen tein töitä vaatekaupassa, mutta vain muutama vuosi

siitä, muutin Berliiniin, Saksaan vuonna 2012. Teini-ikästä lähtöisin oleva kiinnostukseni alakulttuureihin ja elektroniseen musiikkiin kasvoi vuosi vuodelta ja tällä hetkellä teen Dj-keikkoja klubeilla Berliinissä ja Helsingissä. Maaliskuussa 2014 myös iso keikka Moskovassa, Venäjällä. Tämä vuoden aikana tavoitteena on saada tuotettua omaa musiikkia housen, minimalin ja teknon parissa.

Claudia Lautakatto

2004 12-luokan jälkeen hain ja pääsin Koulutuskeskus Salpauksen opiskelemaan Ravintolakokin 2-vuotiselle linjalle. 2006 valmistumisen jälkeen pääsin Helsinkiin Fazer Amicalle töihin ja sillä tiellä ollaan edelleen. Muuten elämään kuuluu kaksi kummilasta 10-vuotias poika ja vuoden ikäinen tyttö. On mukava kun luokkayhteisön ystävyys on säilynyt näihin päiviin asti, ja tapaamme edelleen. Kouluaikainen harrastukseni sulkapallo kulkee edelleen rinnallani.

Yasmin Aydar

Ei voisi uskoa että aika rientää näin pian! Koulun jälkeen muutin opintojen perässä Helsinkiin ja valmistuin ammattikorkeakoulusta vuonna 2010 bioanalytikoksi. Tällä hetkellä olen töissä genetiikan laboratoriossa, jossa tutkimme perinnöllisiä sairauksia. Maalaaminen ja piirtäminen ovat jääneet koulun jäljiltä rakkaina harrastuksina elämään, siitä suuri kiitos Steinerille! :)

Noora Orpana

Ylioppilaaksi valmistumisen jälkeen lähdin Yhdysvaltoihin töihin ja seikkailemaan sekä opiskelemaan taide-aineita iltaisin. Muutaman vuoden jälkeen palasin Suomeen opiskelemaan muotoilijaksi. Reilut neljä vuotta opiskelin ja sen lomassa tein töitä mm. turvatarkastajana lentokentällä ja lastentarhassa sijaisena sekä vietin vielä muutamat kesät USA:ssa. Lähdin vaihtoon Ruotsiin yliopistoon, jossa keskityttiin muotoiluun ja kestävään kehitykseen. Muotoilijaksi valmistumisen jälkeen perustin toiminimen ja olen tehnyt töitä sisustus- ja kalustesuunnittelijana Tampereella. Tulevaisuudessa haluaisin opiskella ammatin myös toisella alalla.

Visa Vartiainen

Kirjoitettuani ylioppilaaksi en onnistunut pysymään kauaakaan erossa Eeronkadusta, vaan palasin tekopaikalle suorittamaan siviilipalvelusta, eli epävirallista Lahden Rudolf Steiner -koulun 14. luokkaa. Monipuolisen sivarivuoden jälkeen löysin itseni lapsuuteni unelma-ammattista, eli notkumasta skeittikaupan tiskin takaa. Tuota aikani tehtyä päädyin opiskelemaan LAMKiin liiketalouden alaa. Luonnollinen jatkumo johti työllistymiseeni digitoimistossa Helsingissä. Tätänykyään asun Kalliossa, työskentelen Töölössä ja uskottelen itselleni viimeisteleväni opintojani siinä sivussa LAMKissa. Olen kohtuullisen onnellinen.

Henkilökunta 2013-2014

Autio Petteri
kouluavustaja

Braun Teija
iltapäiväkerhon ohjaaja

Fritz, Roy
iltapäiväkerhon ohjaaja

Eskelinen Juha
matematiikan opettaja

Haarnio Anita
luokanopettaja 6. luokka

Hakulinen Yrjö
liikunnan opettaja, opo

Heinonen Kaija
varhaiskasvattaja

Hiitoluoma Saira
koulunkäyntiavustaja

Hirvimäki Maarit
lastenboitaja

Häkkinen Tiina
eurytmian opettaja

Hänninen Seija
luokanopettaja 8. luokka

Inkinen Elise
siistiäjä

Kantola Niina
päiväkodin keittäjä

Karimo Antero
*historian, yhteiskuntaopin,
uskonnon ja filosofian
opettaja*

Kauppila Maija
varhaiskasvattaja

Ketonen Stiina
siistiäjä

Kettunen Sari
lastenboitaja

Koiranen Marja-Liisa
keittiöemäntä

Krohn Andrea
*kotitalouden ja saksan
opettaja, apulaisrehtori*

Lehtinen Olga
*fysiikan, kemian ja
matematiikan opettaja,
luokanvalvoja 12. luokka*

Lindman Susanna
*äidinkielen ja
kirjallisuuden opettaja,
rehtori*

Lindroos Susanna
koulunkäyntiavustaja

Messo Päivi
talouspäällikkö

Mikkonen Suvi
luokanopettaja 1. luokka

Mung Huan
keittiöapulainen

Määttä Tuula
englannin opettaja

Nieminen Leena
koulusibteeri

Norri Eeva-Liisa
kuvataideterapeutti

Orpana Erja
*käsityön ja
kuvaamataiteen opettaja*

Orpana Pinja
*varhaiskasvattaja
(äitiyslomalla)*

Paananen Sanna
*saksan opettaja,
luokanvalvoja 10. luokka*

Parviainen-Sahin Sanna
ruotsin opettaja

Pentikäinen Satu
*musiikin opettaja,
luokanvalvoja 9. luokka*

Peräjärvi Kirsi
*maantiedon, biologian ja
terveystiedon opettaja*

Pitkänen Karita
päiväkodin keittäjä

Ruokosalmi Johanna
luokanopettaja 2. luokka

Skippari Tatjana
eurytmian säestäjä

Stranden Hannamari
luokanopettaja 5. luokka

Sundvall Neea
varhaiskasvattaja

Tanttu, Sami
kouluisäntä

Taskinen Kaija
luokanopettaja 3. luokka

Temmes Kirsti
luokanopettaja 7. luokka

Tolppala Tiina
keittäjä

Vallius Outi
erityisopettaja

Väistö Tuuli
luokanopettaja 4. luokka

Väisänen Arne
*eurytmian ja puutöiden
opettaja*

Työ- ja loma-ajat 2014-15

Koulutyö alkaa . . . . ma 11.8.
Lauantaityöpäivä . . . . 6.9.
Syysloma . . . . . 20. – 26.10.2014
Syyslukuk. päättyy . . . la 20.12.2014
Kevätlukukausi alkaa . . ke 7.1.2015
Talviloma . . . . . 23.2. – 1.3.2015
Lauantaityöpäivä 28.3.2015
Pääsiäinen . . . . . 3. – 6.4.2015
Lukuvuosi päättyy . . . la 30.5.2015

TILAA NYT STEINERKASVATUS-LEHTI!

Lehti sisältyy Steinerkasvatuksen liiton
kannatusjäsenmaksuun!

Vuosikerta 24 €
Irttonumero 6,50 €

Yhteisöille edulliset tilaushinnat!
Kysy tutustumistarjoustasi omalle yhteisöllesi!

tilaa steinerkasvatus.fi -sivujen kautta, tai
tilaus@steinerkasvatus.fi

*Lämmin kiitos kaikille vuosikertomukseen kirjoittaneille ja kuvanneille!
Erityiskiitos Andreja Valtaselle kannen toteutuksesta.*

Toimitus

Materiaalin kokoaminen: Sanna Paananen,
Susanna Lindman

Graafinen suunnittelu ja kannen taitto:
Andreja Valtanen

Taitto, kuvankäsittely ja painatus: Markprint Oy

Lahden Rudolf Steiner –koulu

Eeronkatu 2a

15900 Lahti

puh. 0103 212 600

www.lahdensteiner.fi

facebook / LahdenRudolfSteinerKoulu

Rehtori: susanna.lindman@lahdensteiner.fi • puh. 050 341 7974

Opettajainhuone: puh. 010 3212 603

Taluspäällikkö: paivi.messo@lahdensteiner.fi • puh. 010 3 212 601

Koulusihteeri: kanslia@lahdensteiner.fi • puh.010 3 212 600

Kouluisäntä: puh. 0103 212 615

Terveystenhoitaja: puh. 0103 212 616

Päiväkoti: puh. 0103 212613 ja 0103 212 614

Iltapäiväkerho Pihlaja: puh. 0103 212 611